Дадатак

Апорны канспект

Параўнальны зварот *– гэта слова ці словазлучэнне, якое праз параўнанне раскрывае ці канкрэтызуе змест іншых членаў сказа з дапамогай злучнікаў нібы, што, як, як бы, быццам, як быццам, усё роўна як, чым. Параўнальны зварот у сказе часцей за ўсё з'яўляецца акалічнасцю спосабу дзеяння і адказвае на пытанне як. Параўнальны зварот можа стаяць у пачатку сказа, у сярэдзіне і ў канцы.*

Коскамі выдзяляюцца	Коскамі не выдзяляюцца
1 Толькі параўнальнае значэнне: *Вясною падалі пялёсткі, нібы сняжынкі, на мурог.* *Як стрэлы, носяцца ластаўкі над вадою.* *Жыццё шуміць, як гай зялёны.* **2** Указальнае слова **так, такі + як:** *Дзед пазіраў так, як дзікі арол.* *І дзе на свеце ёсць такая, як Нёман, рэчанька другая.* **3 Перад ЯК:** ***не хто іншы, як; не што іншае, як;*** ***як правіла, як звычайна; як знарок,*** ***як заўсёды, як цяпер,*** ***як ніколі і інш.:*** *Алесь падумаў, што гэта не хто іншы, як сам кіраўнік падполля.* *Каля магазіна, як заўсёды, збіраюцца вяскоўцы.* ***Узор разважання:*** Дзяўчаты, як русалкі, карагоды водзяць. *– У гэтым сказе ёсць параўнальны зварот са злучнікам як (дзяўчаты параўноўваюцца з русалкамі).* *– Падкрэсліваю дзейнік і выказнік (дзяўчаты карагоды водзяць).* *– Гэты параўнальны зварот (як русалкі)* *1) не ўваходзіць у склад выказніка;* *2)не фразеалагізм;* *3) не ў значэнні “ў якасці”;* *4) пры ім няма часціц не, ні, прыслоўяў амаль, зусім;* *5)няма паўтору;* *6) гэта не ўстойлівы выраз;* *– Значыць, яго выдзяляю з двух бакоў коскамі.*	**1** Параўнанне **- іменны выказнік:** *Жыта як сцяна. Лясныя сцяжынкі што павуцінкі* **2** Параўнанне **– фразеалагізм:** *Лукашык прыліп як смала і не адыходзіў.* *Дождж ліў як з вядра.* *У лес мяне цягнула як магнітам* Галодны як воўк; злы як сабака; белы як снег (палатно); моцны як дуб; біцца як рыба аб лёд; усе як на падбор; чырвоны як рак; як кот наплакаў; баяцца як агню і інш. **3** *Спалучэнні* ***больш як (не больш як), не часцей як, не іначай як, менш як, менш чым, не радзей як, не далей як, не бліжэй як, усё роўна як і інш.,*** *якія выражаюць* ***абмежаванне ў прасторы, часе і колькасці:*** *Паеду не больш як на тры дні.* *Ён заходзіў не часцей як адзін раз на тыдзень.* *Хлопец усё роўна як гарадскі артыст.* **4** ***Не, ні, амаль, зусім*** + **як**+параўнанне: *На пытанні Максім адказваў зусім як дарослы.* *Андатра ўмывалася амаль як чалавек. Хлопец паводзіў сябе далёка не як герой.* **5 Як** у значэнні ***«ў якасці»:*** *Яго ведалі як чалавека з фантазіяй.* *Водарасці выкарыстоўваюцца як прадукт харчавання.* **6** Пры **паўторы** слоў: *карта* ***як*** *карта, дзяўчына* ***як*** *дзяўчына.* **7** *Устойлівыя выразы са злучнікам як :* ***як мага, як след, як мае быць, як належыць, як не ў сабе і інш.*** *Трэба як належыць рыхтавацца ў дарогу.* *Да экзамену трэба рыхтавацца як мае быць.* *Падлога мыецца як след.*